CROATIA®
осигурување/живот

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик и има цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

1.1 Назив на осигурителниот продукт: КОКО ИНВЕСТ – Детско штедно осигурување на живот, осигурување со врзување за цената на уделите на инвестицискиот фонд ВЕГА ФИНАНСИИ РОИФ2522032022ВЕФО7515618 управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје;

1.2 Друштво за осигурување на живот: Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, ул.Костурски Херои бр.38, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна: www.cro.mk/контакт.aspx , телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; КОНТАКТ ЦЕНТАР: 15510 (08:00h – 16:00h секој работен ден);

1.3 Надлежен орган за супервизија: Агенција за супервизија на осигурување, ул.Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна https://aso.mk/contact/, е-пошта contact@aso.mk, pretstavki@aso.mk, ukazuvaci@aso.mk, телефон 02 3254 050, работно време од 08:30 до 16:30 часот

1.4 Датум на ажурирање на документот: 09.01.2024 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?

2.1 **Опис на осигурувањето**

КОКО ИНВЕСТ детско штедно осигурување на животот (Осигурување) е инвестициско осигурување на животот кај кое договорувачот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на (1) Премија за осигурување на животот - дел наменет за осигурително покритие во случај на доживување, (2) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување удел во фондот, соодветно на преостанатиот дел од бруто-премијата за осигурителното покритие, го сочинува инвестициониот дел на премијата, а се користи за врзување на цената на уделот на инвестицискиот фонд ВЕГА ФИНАНСИИ, наведен во полисата за осигурувањето. Соодносот на делот на премијата наменет за осигурително покритие во случај на доживување и премијата за вложување е избор на Договорувачот и може да изнесува 20%/80%, 30%/70%, 40%/60%, 50%/50%, 60%/40%, 70%/30%, и 80%/20% од висината на уплатената бруто-премија. Премијата за осигурување се плаќа еднократно или повеќекратно, и (3) Трошоци за спроведување на осигурувањето.

Со премијата за вложување се купуваат удели во отворениот инвестициски фонд ВЕГА ФИНАНСИИ. Бројот на уделите што се купува во инвестицискиот фонд во име на договорувачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работење и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот. Вредноста на референтниот број удели не е загарантирана при истекот на осигурувањето и при откупот. Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се зголемува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорувачот, со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фондот, се намалува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорувачот. Во случај на доживување се исплаќа вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето и осигурената сума за доживување наведена во полисата. Вредноста на референтниот број на уделите на одреден датум е еднаков на референтниот број на удели помножен со цената на уделите на Фондот на тој датум.

Осигурителот редовно годишно до Договорувачот и Осигуреникот ќе доставува годишен извештај за склучениот договор за осигурување на животот во врска со удели во инвестициски фондови најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

Траењето на осигурувањето може да биде од 10 до 25 години за мешано осигурување.

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 Инвестициската цел на Фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е остварување на адекватен принос за сопствениците на удели во фондот, односно раст на вредноста на уделот на долг временски период со едновремено минимизирање на ризиците од вложувањето и почитување на принципите на ликвидност и диверзификација. Инвестициската цел ќе се остварува преку професионално управување со средствата на фондот, при што ќе се применува активно управување, базирано на највисоки етички и професионални стандарди, односно креирање на портфолио на хартии од вредност на најразвиените и најрегулирани пазари во светот. Портфолиото на фондот доминантно ќе биде вложено во акции, до максимум 100%. Во одредени моменти кога на пазарите е присутна нестабилност и кога се очекува надолен тренд на цените, Фондот може да ја намали изложеноста во акции, односно дел од портфолиото да го пласира во парични средства или депозити до максимум 20% со цел амортизирање на негативните ефекти.

2.2.2 Политиката на Фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е насочена кон вложување во реномирани компании од секторот финансии како и компании кои воведуваат новитети во светот на финансии и кои се карактеризираат со иновативност во работењето. Доминантно портфолиото ќе биде составено од т.н. "традиционални финансиски институции" кои се дел од светските берзански индекси, имаат долга историја на постоење и се добро препознатлив бренд во секторот. Средствата на Фондот ќе бидат инвестирани во хартии од вредност на издавачи чие седиште, односно претежна дејност се врши на територијата на следниве земји: САД, земји членки на ЕУ, ОЕЦД. Од 50% до 100% од имотот на фондот може да биде вложен во Акции; до 30% од имотот може да биде вложен во удели или акции на инвестициски фондови кои се во приближно слична ризична категорија и имаат иста или слична стратегија на вложување и нивниот надоместок за управување не изнесува повеќе од 3% од имотот на фондот; До 20% од имотот може да биде вложен во Депозити и Парични средства во банки во Северна Македонија.

2.2.3 Во процесот на управување со средствата на фондот ВЕГА ФИНАНСИИ се применува експертизата на професионалниот тим на Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје.

2.3 Таргет група

2.3.1 ВЕГА ФИНАНСИИ е наменет за инвеститори кои сметаат дека вложувањето во финансиски институции е најдобар избор за инвесирање на нивниот капитал. Фондот е наменет за инвеститори кои сакаат да го вложат своите средства во период од најмалку 5 години.

2.4 Користи и трошоци од осигурителниот производ

КОКО ИНВЕСТ детско штедно осигурување на животот е инвестициско осигурување на животот кое му ги овозможува следните користи на осигуреникот (1) можност за заштеда на средства на кои единствен корисник е детето; (2) можност за остварување принос со средно до повисоко ниво на ризик; (3) управување на средствата од професионалци (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти, за да се постигне подобар баланс помеѓу ризичноста и повратот на инвестирањето (5) автоматско реинвестирање на добивката (6) исплата на осигурана сума при доживување и вредноста на инвестициското портфолио (7) можност за вклучување дополнителни осигурувања (операции, незгода и други дополнителни осигурувања) (8) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без и/или намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (периодично годишно плаќање на премија): ако осигуреникот има 12 години, договорувачот склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата е 1.000 евра годишно со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и се плаќа редовно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

Очекуван годишен принос од 2%	Очекуван годишен принос од 5%	Очекуван годишен принос од 9%	Очекуван годишен принос од 0%	Очекуван годишен принос од -2%
5584,36 евра	6603,39 евра	8280,14 евра	5000,00 евра	4481,71 евра

Износот на осигурената сума за доживување = вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот + гарантирана осигурена сума за доживување во износ од 4.783,32 евра

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): ако осигуреникот има 12 години, склучи полиса со траење од 10

години, каде што премијата му е 2.500 евра годишно и е платена целосно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

Очекуван годишен принос од 2%	Очекуван годишен принос од 5%	Очекуван годишен принос од 9%	Очекуван годишен принос од 0%	Очекуван годишен принос од -2%
1523,74 евра	2036,13 евра	2959,20 евра	1250,00 евра	1021,34 евра

Износот на осигурената сума за доживување = вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот + гарантирана осигурена сума за доживување во износ од 1.331,56 евра

Имајте предвид дека се работи за пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Исто така, ако сакате подетелна пресметка со други износи или рокови, обратате се до Осигурителот или до неговиот застапник.

2.5 Краен рок на покритие

Датумот на крајниот рок на покритие е датумот на полисата означен како „Истек на осигурувањето", освен доколку покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, поради откуп на полисата или сторнирање на полисата од страна на осигурителот поради неплаќање на премијата, или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување.

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето со врзување со Фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е изложено и на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид на осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондот не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

ВЕГА ФИНАНСИИ						
1	2	3	4	5	6	7
←Понизок ризик Обично понизок принос				Повисок ризик→ Обично повисок принос		

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето. Ризичната класа на Фондот не може да се одреди бидејќи фондот не отпочнал со работа.

Со состојба на 31.12.2023 година, Фондот ВЕГА ФИНАНСИИ се наоѓа во категорија 5, што упатува на средно ниво на ризик и е во согласност со стратегијата на фондот. Категоријата на ризик на Фондот ВЕГА ФИНАНСИИ ќе биде предмет на ажурирање согласно пресметката на категоријата на ризичноста на Фондот со почетокот на неговото работење и историско движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот.

Инвеститорите ќе бидат изложени на ризици кои се карактеристични за акциски фондови, односно ќе бидат изложени на средно до високо ниво на ризик.

Осигурувањето се договара во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се исплаќаат во денари по среден курс на НБРСМ на денот на уплатата односно исплатата. На делот од уплатата во денари кој се однесува на вложувањето не се врши конверзија во евра.

Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: Кредитен ризик – веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги подмири своите обврски во моментот кога тие ќе доспеат. **Ликвидносен ризик** - веројатност дека Фондот во одреден момент ќе има потешкотии при изнаоѓање на средства за да ги подмири обврските поврзани со повлекување на удели од Фондот како резултат на неможноста брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Ризик од друга договорна страна** – подразбира дека другата договорна страна нема да ги намири своите парични обврски кон Фондот врз основа на финансиски инструменти, пред или на датумот на порамнување**; Оперативен ризик и Ризик поврзан со чување на имотот на фондот** – се подразбира ризик од загуба, поради несоодветни или слаби внатрешни процеси, несоодветен кадар и несоодветни или слаби системи и надворешни настани. Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик, како и ризикот од перење пари и финансирање на тероризмот, ризикот од несоодветност на информативните системи и други оперативни ризици; **Пазарен ризик** - кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност**; Каматен ризик** - промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази на вредноста на вложените средства; **Валутен ризик** - кој се јавува при промена на цената на една валута во однос на друга; **Ризик од промена на даночните прописи** - веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото**; Политички ризик -** веројатност од евентуални политички кризи во РСМ или во странство, кои може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото**; Ризик од промена на регулативата. Детален опис на овие ризици е даден во Проспектот на Фондот.**

Со вложување во овој вид осигурување можат да се претрпат значителни загуби. Овој производ не вклучува заштита од идните движења на пазарот и во текот на периодот на вложувањето негативните пазарни трендови можат привремено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на уделите, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку не е **чуван до достасување**, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за ВЕГА ФИНАНСИИ (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)			
	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	1.1258%	/	/

Со оглед на фактот дека Фондот е основан на ден 22.03.2022 година, достапни се историски податоци за приносот само за последните 12 месеци работа. Просечниот принос на Фондот од основање изнесува 0.7810%. Просечниот месечен принос ќе биде предмет на ажурирање.

Детални информации во врска со ВЕГА ФИНАНСИИ фондот, се наведени во Проспектот и Документот со клучни информации за инвеститорот кои се објавени на интернет страницата на отворениот фонд www.vegafondovi.mk

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надоместите во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот.

Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде што се вложува премијата за вложување, на Договорувачот без дополнителни трошоци му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што Договорувачот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Доколку Договорувачот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на Договорувачот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

CROATIA®
осигурување/живот

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Табелата подолу го покажува (i) ефектот што различни видови трошоци го имаат секоја година врз повратот на инвестицијата, што може да го добиете на крајот од препорачаниот период на задржување и (ii) значење на различни категории на трошоци.Оваа табела го покажува ефектот врз приносот годишно

Расчленување на трошоците			
Еднократни трошоци	Влезни трошоци	0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување. Ова е најголемата сума што ќе ја платите, а може и да платите помалку. Тоа исто така ги вклучува трошоците за дистрибуција на вашиот производ
	Излезни трошоци	0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето после крајниот рок на покритие
Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	0%	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови
	Останати повторувачки трошоци	3% од вредноста на имотот на Фондот*	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци. *Годишен надомест за управување со средствата што ги наплаќа ДУИФ од Фондот согласно со Проспектот
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	0%	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	0%	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.
Напомена: < Трошоците (влезни, излезни, повторувачки и др.) секогаш се искажуваат во највисок износ. Трошоците може да се променат односно инвеститорот може да плати помал износ или да биде ослободен од плаќање во целост.			

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел, се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурување. Со оглед на тоа што точниот износ на исплатата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговара на вредноста на референтниот број удели на првиот следен работен ден од кога е поднесено барањето за откупот и откупната вредност наведена во таблицата на откупни вредности . За производот со еднократна уплата на премија откупот е дозволен по истек на првата година на осигурувањето. За производот со повеќекратна уплата на премија првите 3 години не е дозволен откуп.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го овој и документ), односно за давање услуга или извршување на обврски од страна на Друштвото, може да се доставаат писмено до Друштвото на следната адреса: ул.Костурски Херои бр.38, 1000 Скопје, Р.С.М. или по електронска пошта на contact@cro.mk или пак на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx
Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на pretstavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:
-Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0543) со важност од 01.10.2022, достапни на интернет страницата на Кроациа Осигурување Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx),
-Проспект на Фондот, Документ со клучни информации за инвеститорот, последниот ревидиран годишен извештај, полугодишниот извештај на Фондот и цените на уделите на Фондот се достапни на интернет страницата на Друштвото за управување со инвестициски фондови www.vegafondovi.mk. Депозитна банка на Фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е – НЛБ АД Скопје. Фондот е одобрен во Р.С.М. и ги регулира Комисијата за хартии од вредност, Скопје.

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето.

Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето КОКО ИНВЕСТ- ВЕГА ФИНАНСИИ управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје и дека во целост ги разбирате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд ВЕГА ФИНАНСИИ управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: __.__.____ г.

____
име и презиме/потпис